

Η άνοδος και η πτώση του HOMO ECONOMICUS

Ένα βιβλίο-έκπληξη από τον δημοσιογράφο Γιάννη Παπαδογιάννη

Γιατί η οικονομική επιστήμη απέτυχε να αντιληφθεί την επερχόμενη τραγωδία; Γιατί οι οικονομίες συστηματικά παγιδεύονται σε επώδυνες κρίσεις; Πόσο ορθολογικός είναι ο άνθρωπος; Πού οφείλονται τα κύματα αισιοδοξίας και απαισιοδοξίας που οδηγούν στα άκρα τις κοινωνίες; Και, γιατί η οικονομική επιστήμη αποτυγχάνει να οδηγήσει τις οικονομίες, μέσα από τα προηγμένα εργαλεία πλοήγησης που έχει αναπτύξει, σε μια περισσότερο ομαλή και ελεγχόμενη πορεία αποφεύγοντας τις υπερβολές;

Η ΔΟΜΗ

Αυτά είναι ορισμένα από τα ερωτήματα που αναλύονται στο βιβλίο του συναδέλφου στην «Καθημερινή» Γιάννη Παπαδογιάννη με τίτλο «Η άνοδος και η πτώση του HOMO ECONOMICUS - Ο μύθος του ορθολογικού ανθρώπου και η χαοτική πραγματικότητα», που κυκλοφόρησε από τις εκδόσεις Παπαδόπουλος. Ξεκινώντας με μια χρήσιμη αναδρομή στις διάφορες οικονομικές θεωρίες, το βιβλίο αυτό αντιπαραθέτει τις ακλόνητες πεποιθήσεις της οικονομικής επιστήμης με τη σημερινή πολυσύνθετη και χαοτική πραγματικότητα της παγκοσμιοποιημένης οικονομίας. Παράλληλα, παρουσιάζει ευρήματα επιστημών όπως η νευροεπιστήμη, η ανθρωπολογία, η κοινωνιολογία, κ.ά., τα οποία ανατρέπουν την εξιδανικευμένη εικόνα που έχουμε για τις δυνατότητες και τις γνώσεις μας ως άτομα και ως κοινωνία.

ΠΡΟΛΟΓΙΖΕΙ Ο Γ. ΣΤΟΥΡΝΑΡΑΣ

Ο νέος υπουργός Οικονομικών, Γιάννης Στουρνάρας, στον πρόλογο του βιβλίου τονίζει «Το βιβλίο του Γιάννη Παπαδογιάννη με τίτλο "Η άνοδος και η πτώση του HOMO ECONOMICUS" αποτελεί μία αξιόλογη προσπάθεια διερεύνησης των ασοχιών της λεγόμενης ορθόδοξης οικονομικής επιστήμης, με έμφαση στην αποτυχία της να προβλέψει τις μεγάλες οικονομικές κρίσεις, όπως αυτές του 1929 και του 2008. Περισσότερο, όμως, από οτιδήποτε άλλο, το βιβλίο του Γιάννη Παπαδογιάννη ασκεί κριτική στο νεοκλασικό υπόδειγμα, διότι ταυτίζει τον "homo sapiens" με τον «homo economicus». Αγνοεί, δηλαδή, βασικά στοιχεία της ανθρώπινης συμπεριφοράς, αυτά που ο Keynes ονόμασε «animal spirits».